

P R A E F A T I O.

quæ subirent: eaq; ratione domiciliorum tyrocinium inuentum, & excogitatum fuit. Cum porro essent homines imitabili docili; natura, quotidie inuentionibus gloriantes, alij alijs ostendebant ædificiorum effectus, & ita exercentes ingenia certationibus, indies melioribus iudicijs efficiebantur, plurimumq; furcis erectis, & virgultis interpositis, luto parietes texerunt: Alij luteas glebas arefacientes, struebant parietes, materia eos iugumentâtes, vitandoq; imbres & æstus, tegebant arundinibus & fronde. Postea, quoniam per hybernas tempestates, tecta non poterant himbres sustinere, fastigia facientes, luto inducto, proclinalis tectis, stillicidia deducebant. Vnde Architecturæ rudimenta sunt nata, quæ ab ijs initijs profecta sunt, quæ necessitas humano generi ostendit. Quemadmodum, Daniele Barbaro teste, legitur in his esse, quæ nuper inuenta sunt insulis, ubi casæ arboribus innixæ, canis, & viminibus intextæ, stramentis, & luto contactæ cernuntur, ea tamen ratione, vt magnitudine, pulchritudine, & commoditate personarum dignitati plurimum tribuatur. Hæc à Christianis, vt natura tulit, ita inuenta, sed postquam frequentia celebraria loca cœperunt, politioribus lignis, elegantioribus formis ornata conspiciuntur. Ex leuibus porro, obscuris, & exilibus ædificiorum principijs, crescente nimirum in vna aliqua casa, ex fœmina & viro, filiorum & nepotum multitudine, quæ eodem tecto contineri nō poterat, modicis ex materia domibus, vt author est Halicarnasseus, vicatim, discretisq; domicilijs habitare cœperunt. Ea; occasione, villas & pagos paulatim construere, & societatem ex pluribus domibus constituere necesse fuit: vnde Franciscus Senensis, in suis de Repub. libris, oppidorum & urbium initium deducit. Cum enim sensim cernerent homines, quantæ vtilitatis esset humana societas, quamq; facilius vitum simul complures, quàm singuli compararent (quod enim maior & frequentior multitudo est, eò vberior in ea est copia eorum omnium, quibus vita indigeat, quando nascentibus hominibus inopia data est comes) tutiusq; ab incurfu ferarum degerent coadunatis tugurijs, pagos pagis adiungere, & familias familijs adijcere cœperunt, & de communi vtilitate cogitare. Hinc seminarium ciuitatum est ortum, in quibus populariter habitarent. Hinc munita, tutioris vitæ gratia, inuenta sunt. Nam locis æditis fossam ducere, & vallo circumdare, non dubitauerunt, & sic vrbes & oppida inchoauerunt. Quocirca Varro ait: Urbem dici quod aratro præfinita: & Pomponius Iurecōsultus peregregius, Urbem dictam asserit, quod vrbare aratro definire sit: Vrbum, optimum vetustissimorum verborum indagato rem præterea dixisse ait, curuaturam aratri appellari, quod in vrbe condenda adhiberetur. Oppidum etiam dici Varro testis est, quod munitur opis causa: Sic etiam mœnia, quod urbem muniât, appellata sunt, & murus à munitione dictus est. Quibus ex rebus constat, primam rationem eorum, qui ciuilem societatem instituerunt, fuisse, vt tutè degerent, & à vi atq; impetu munitur. Tranquillitas namq; vitæ dux illis extitit, ad innumerabiles commoditates excogitandas. Quis porro urbem primus condiderit, variè à multis proditum est. Alij Cecropen statuunt, vt Plinius; quic eam extruxit, quæ postea ἀκρόπολις, id est, ars, dicta est. Atheniensibus, prius erat Cecropia. Strabo, Argos prius à Phoroneo dicit conditos, quod Homerus Pelasgicon nominat. A Egyptij omnium antiquitatum gloriam ementitis annalibus ad se trahunt, & Diospolim, quæ sunt Thebæ, tempore omnes antecedere asseuerant. Verum Enochia, vt Iosephus vocat, omnium est vetustissima, quam Cain, cum exagitaretur furij cæsi fratris, nec ullus sibi locus tutus satis videretur, condidit, murisq; cinxit, & terminos agro posuit. Consimiliter & Pallas Arcium inuentrix, multorum scriptorum auctoritate constituitur, quam Bellonam plerique nominârunt, eò quod belli inuentrix & Princeps, à Cicerone l. 3. de Nat. Deorum, constituatur, vel quia hastam vibrare consueuerit, docueritq; vel denique à furore immittendo bellantibus, & quod minimè sit mitis. Cuius templum in noua regione vrbis, & ante hoc columna erat posita, vnde hasta mittitur, signum belli inferendi. Quin etiam huic Arcium inuentrici, tria quædam signa peculiariter attribuebantur: noctua, draco, & populus. Quare Demosthenes, Atheniensis, summus ille Imperator (asserente Francisco Senensi, lib. 9. de Reg. & Regni administratione) cum in exilium proficisceretur, Arcem Athenarum suspexit, & altiore voce dixisse fertur: O Pallas, vrbium custos, cur tribus truculentissimis belluis delectaris, noctua, dracone, & populo? Cupiens populi leuitatem præcipuè accusare. Quibus quidem signis, qualis Princeps esse debeat, sagax declarauit vetustas, vt vigil, prudensque sit, & populum fautorem habeat. Noctua quidem, vt cernimus, vigilantissima est, &

noctu

Archite-
cturæ rudi-
menta.

Oppidori
auctor.

Arciū in-
uentrix.